

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiececane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Octobrie-Decembrie al anului 1887, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Septembrie 1887, să-și înnoiască abonamentul, pentru că altfel espeditura va fi silită a sista espedirea foaiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Nr. 3375 Plen.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterale din archidiececane Transilvaniei.

Congresul nostru național bisericesc, cerëndui-se interpretarea statutului organic relativ la membrii sinoadelor protopresbiterale, în ședința sa din 18/30 Iunie 1886, sub Nr. prot. 128 a luat următorul conclud normativ:

„De membru al sinodului protopresbiterale poate fi ales și acela, care nu e membru al unei comune parohiale din același cerc protopresbiterale; se recere însă, ca alesul să fie membru al vre-unei comune parohiale din metropolia noastră ortodocșă orientală română.“

Acest conclud congresual este de a se publica sinoadelor protopresbiterale și celor parohiale spre cunoscință și eventual spre acomodare.

Sibiu, 6 Iuliu, 1887.

Consistoriul archidiececan.

Sibiu, în 28 Septembrie.

Nu va trece multă vreme și în Ungaria se va adeveri proverbul unguresc: „több a baj mint a vaj“

FOIȚA.

Mănăstirile din occident, ca foculare ale culturii în evul mediu.*)

Motto: Lumina întru întunec luminează și întunecul nu o a cuprins. Ioan I. 5.

Cu drept cuvânt putem dice, aceea ce evangelistul Ioan a exprimat în cuvintele de mai sus, și despre mănăstirile din occident în evul mediu, cari într'adevăr „luminau în întunec.“ Mai înainte însă de a arată, că prin ce răspândiau ele lumină, prin ce luminau în întunec, în liniamente generale voiu să arăt starea monachismului în timpul acesta în occident și în legătura cu aceasta și în orient.

Începând încă de prin seculul al VIII lea ordinele monachale din orient mergeau cu pași repeși spre decădintă și-și perdeau din energia, lustrul și forța lor vitală, dând uitării scopul sublim, ce aveau să-l urmărească. Altfel sta lucrul pe acest timp cu monachismul în occident. Aici acesta prinde base din ce în ce mai solide și acesta cu atât mai vortos, căci el avea să îndeplinească aici

*) Dăm loc acestei lucrări mai mult pentru încurajarea dlui autor, fiind evident un studiu din partea dînsului. Red.

sau pe românesce: „una bună și de ce rele“. Să grămădesc prea multe lucruri una mai neplăcută ca și alta pe capul guvernului unguresc și în genere în contul țării — și e bine să se știe, că nu noi le cauzăm nici una, dar chiar nici una din aceste rele. — În o parte a țării bandele de tâlhari amenință liniscea publică, fură și omoară, jefuesc și amenință averea și viața oamenilor, și ministrul de interne și cu cel de justiție nu află alt remediu decât se publice statariul. În aceste părți ale țării nu e nici un român, — deci nu noi suntem, cari dăm de lucru statului și organelor lui, nu noi amenințăm ordinea publică și cea socială, ci oamenii aparținători rasei domnitoare, oamenii, cari ar trebui să fie mulțumiți cu actuala stare de lucruri.

În altă parte a țării unguresci — în Fiume s'a escat un alt conflict tot așa de funest în urmările sale, ca și cel enumerat mai sus, numai că aici nu hoții și tâlharii amenință statul unguresc, ci nisce cetățeni de frunte, oamenii până eri alaltăeri ființi de mari patrioți, — dar cărora încă li s'a urit de actuala stare a lucrurilor.

Și ca să lămurim mai bine cetitorilor nostri acest subiect aflăm cu cale și de necesar a le pune în vedere rēul așa după cum e el în realitate, și nu după cum vor să ne facă ungerii să credem.

Orașul maritim Fiume este pentru Ungaria aceea ce e Triestul pentru Austria, adecă un oraș în care se concentrează tot negoțul, esportul și importul. Triestul se află bine sub domnirea austriacă și aceasta din motiv, că austriacii au vedut, că din italieni nu pot face nemți, odată cu capul. Ceea ce austriacii au vedut de mult, ungerii nu ved nici astăzi, ci află de bine a le impune Fiumenilor limba maghiară în officii, ba și un gimnasiu de stat le-au înființat, ca numai și numai să-și dedee la viață ungurescă.

Fiumenii ved tendințele de maghiarizare de mult, și dacă până acum nu s'a iscat vr'un conflict mai aprig între ei și guvernul maghiar, apoi aceasta este de a se căuta în procederea acestui din urmă de a jertfi mult pentru Fiume, și de ai amăgi cuasi cu bunuri lumesci, ca se nitele de altele mai înalte și mai sublime, de limba lor, de tradițiunile lor și de mândria înăscută italianului. — O au și dus multă vreme așa cam printre el — până când ministrul de comunicațiune dl Baross, prin o ordonanță ținută în ton puțin diplomatic a poruncit, ca să se împreune Delta riului Fiuma cu gara, ce este afară din oraș — prin nisce șine, ce au se conducă prin centrul orașului, prin strada cea mai pompoasă Via del Porton, așa,

că nu numai parcul Fiumei se nimicesce, ci și comunicațiunea, frumsețea și liniscea orașului se conturbă în un mod bătătoriu la ochi. Toate aceste au să se întemple pentru un magazin de lemne, ce are să se înființeze în portul Fiume, ca Ungaria să poată transporta lemne în orient și să se cruțe tot odată spesele, ce ar fi împreunate cu un alt plan de a se conduce șinele pe altă cale. Fiumenii au protestat și protestează contra ingerinței ministrului, ba mai mult, în o plâsoare cătră dietă amenință chiar pe ministrul cu proces, la cas să insiste pentru realizarea planului seu.

Tot din acest incident fiind spiritele iritate și oamenii măhniți nu s'a aflat în Fiume om, care se participe la desvălirea monumentului lui Deák, drept semn de demonstrațiune, că Fiumenii nu sunt împăcați cu guvernării lor și că nu le vine la socoteală procederea ministrului în această afacere, care seamănă mult cu a le batjocori orașul, și a-i de trage mult din frumusețea și valoarea lui. Acest cas este destul de eclatant și e cu o dovadă mai mult, cum pricep frații maghiari de a-și face și din prețini dușmani de moarte, și casul nu e fără pârche la noi.

În Zagrabia trebile însă merg tot așa. Consiiliul orașănesc în o ședință din săptămâna trecută a decis, ca se înainteze un memorandum de a dreptul Maiestatei Sale, în care se arată plângerile cetății Zagrabia și uneltirile banului Khuen Héderváry de a le nimici toată autonomia lor comună. Nu mai puțin ca 27 puncte se înșiră, ca formă de gravamine în acel memorandum lucrat de cetățenii Croației, în care cu colori drastice se espune starea în care a ajuns capitala Croației sub actuala domnie și sub chivernisirea ungerilor.

Se poate, că acel memorandum nu o se ajungă în mâinile Maiestatei Sale, se poate și aceea, că primariul, sub al cărui presidiu s'a adus concludul să fie suspendat și alungat din officiu, toate se pot, dar una nu se poate ascunde, că nemulțumirile cresc și se înmulțesc, ear cei chemați a le domoli și linisci, nu-și fac muștrare de consciință din astfelu de lucruri bagatele după conceptul lor.

Revista politică.

Ori care a fost cauza întâlnirii dela Fridrichsruhe dintre ministrul italian și cancelariul german în cele din urmă s'a adevărit pe deplin, că aceea a fost și este de natură curat politică, care atinge

vorbit, că erau pătrunși monachii din occident întru respândirea luminei evangelice.

Nu trebuie însă trecut cu vederea, că pe lângă rumoasele calități, care le avea monachismul occidental erau și multe estravaganțe, care mai târziu degenerară în adeverate scăderi pécatoase ba au contribuit la discreditarea ordinului celui odinioară așa de folositoriu. Abstrăgând dela acele estravaganțe, escese de zel într'o privință sau altă privință, monachismul occidental în evul mediu a fost un factor puternic la propagarea culturii, sau dacă s'a dis prea mult, la conservarea acesteia într'un timp atât de înbăznit de nesciință, încât numai prin mănăstiri mai licura câte o rață de lumină. Mult a perdut omenimea din productele geniale ale anticității în acest timp de barbaria generală, de nesciință totală, dar și mai mult ar fi perdit dacă n'ar fi fost mănăstirile. De opurile clasice lumea din afară n'avea nici o cunoscință, și nici nu știe, că odinioară a fost o lume atât de cultă, ci numai monachii de prin mănăstiri mai continuau firul întrerupt cu clasicitatea, ocupându se cu studiul literaturii vechi sau cel puțin decopiind opurile unui Cicero, Horaț, Cesar, Salustiu etc. ca să nu dispară fără urmă, ca și cum n'ar mai fi fost.*)

(Va urma.)

*) Cu ocaziunea acestei decopieri sau strecurat o mulțime de erori în autorii clasici, cari de altmintearea pot fi escusate, considerând vitregitatea timpului și se fim mulțumiți, că ni-le a păstrat și așa cum ni le-a păstrat.

interesele Europei întregi, ear nu numai un act de curtuasie după cum să susțină din unele părți. Țările germane ca „Norddeutsche Allg. Zeitung“ al cărui cuprins politic este cunoscut d-lui Bismarck încă înainte de a se tipări, abia acum, după ce s'a făcut visita demostrează adevăratul motiv al acelei întrevederi. Comuniunea intereselor Germaniei și ale Italiei pe de o parte și pacea întemeiată de care se va bucura Europa prin alianța germano-austro-italiană pe de altă parte, a fost după numitul și motivul întrevederii dela Friderichsruhe. Într'alt loc dice același diar, că toți cetățenii iubitori de pace, cari cu plăcere salută ori ce cale nouă, care asigură pacea, privesc cu mulțămită la convenirea cancelariului prusian mai întâiu cu contele Kalnoky, și mai în urmă cu ministrul Crispî. Acele voci însă, cari se exprimă cu neîncredere despre acele visite, arată prin aceea, că ele nu aparțin mulțimei celei mari a populațiunilor europene, care voesc pacea, ci acelei număr mic, care caută a aduce pe capul Europei calamitatea unui războiu mare.

Sunt și unele diare, ca „National Zeitung“, care voină a detrage încât va din însemnătatea cea mare, ce i sa dat visitei dela Friderichsruhe prin presa din toate părțile dice, că alianța austro-germană cu Italia a fost reînnoită încă mai dinainte și adevărat, când contele Robilant a obținut ordinul Vulturului negru; acum la Friderichsruhe s'a negociat numai pentru precisarea unui casus foederis, fiind Italia ca și Germania necesită în pozițiuni critice, de a face front de două părți.

Tot în sensul acesta vorbesce și oficiosul „Riforma“, care dice, că conferințele ambilor bărbați de stat n'au putut avea în vedere nici vre-un scop nou deosebit, nici încheerea vre-unui aranjament politic în interesul ambelor națiuni — deja aliate. Impresia bună, ce încă dela început a făcut asupra Angliei tripla alianță a puterilor din centrul Europei a pus în circulare faima, că ea încă se va alipi la aceea alianță dând naștere astfel la o „împătrită înatacabilă“ alianță, cum se exprimă „Daily Telegraph.“ Aceasta este însă mai mult o iluziune pe care și-o face diarul englez, și pe care în urmă tot el o delătură, dicând, că Anglia fiind izolată de puterile continentale, interesele ei se învârtesc într'un cerc mai mărginit față de al celorlalte puteri.

Nota turcească trimisă cabinetului rusesc era considerată de toate puterile, ca primul pas făcut cu toată seriozitatea spre rezolvirea încurcatei cestiuni bulgare. Poate că nota a avut cea mai bună intențiune în aceasta privință, răspunsul sosit din partea cabinetului rusesc însă, nu promite nici de cât o mai grabnică rezolvare a lucrurilor. Proiectele Porții în mare parte n'au fost acceptate de cabinetul rusesc, întocmai, ci pe lângă fie-carele s'a mai adaus câte ceva, conform intereselor proprii ale țării. Presupunerea, că lucrurile se vor trăgăna încă multă vreme, o mai întărește și împrejurarea, că pe când la începutul negocierilor dintre Rusia și Turcia, se spera și se credea, că cestiunea se va rezolvî pe deplin prin stăruințele acestor două puteri deaproape interesate în cauză, astăzi se simte totuși necesitatea întevinerii unei conferințe europene pentru regularea și terminarea afacerilor bulgare. „Riforma“ organul dlui Crispî, privesc în proiectul unei conferințe europene, care a fost propusă din partea comisariului rusesc de către Said Pașă ministrul turcesc, pasul cel mai sigur pentru rezolvirea cestiunii bulgare, căci din aceasta deduce, că în Petersburg oamenii au devenit ceva mai concesionari. După un anunț sosit lui „Polit. Cor.“ din Londra, răspunsul rusesc la nota turcească s'a părut cam întunecat cercurilor politice de acolo.

E remarcabilă declarațiunea, ce marele duce Nicolae a făcut-o cu ocaziunea călătoriei sale la Dunkerque. El a dîs, că Franca nu trebuie să se lase a fi mișcată de vechia Germaniei, de oarece țarul este cu totul devotat Francei. Dacă războiul va izbucni între Franca și Germania, a adăugat marele duce, și dacă Rusia nu va întevini, el însuși împreună cu numeroșii ruși se vor angagia în armata franceză.

Testamentul fericitului Teodor Papp.

În unul din Nrii precedenți ai diarului nostru am publicat necrologul fostului mare proprietar Teodor Papp din Lugos. Primindui testamentul din care se vede că aproape întreaga avere și o a testat pentru scopuri culturale resp. ajutorarea tinerilor lipsiți de mijloace, ne vedem plăcut îndemnați al publica în toată estensiunea precum urmează:

Eu Michail Bésan, notar regiu public din Lugos, după premearsa recercare, astăzi dimineața la opt și jumătate oare m'am dus în persoană la dl Teodor Papp, în casa dînsului, care se află în Lugosul român, strada podului unde locuesce numitul Teodor Papp locuitor și proprietar în Lugos, care ce e drept era bolnav în pat, dar fiind cu toată prezența și conștiința de sine și din voie liberă au cerut, ca înaintea martorilor: Matei Ignea preot, Stefan Oltean oficial

comitatens și Constantin Udrea oficial urban, toți locuitori în Lugos, cari în continuu au fost de față și împreună, și cari mie mi sunt personal cunoscuți, se cuprind în act notarial, și încă în limba română, voința sa ultimă, care și-a exprimat-o prin cuvânt viu, întrebând la fie-care punct și dispozițiune nouă martorii, că oare au înțeles bine fie-care dispozițiune, și numai după răspunsul pozitiv al martorilor, precum și după aceea declarațiune a dlui Teodor Papp, că nu poftesc a face alte dispozițiuni, am măsurat dorinței DSale s'a cuprins în act public notarial următoriu

Testament.

1. Eu Teodor Papp, simțindu-mă morbos și slăbit la puterile fizice, dar cu minte întreagă și sănătoasă, pentru cazul morții, recomand sufletul meu grației nemărginite atotputernicului Dumnezeu, ear trupul meu voesc să se înmormenteze în mod provisoriu în cimiteriul greco-oriental român din Lugos, de unde apoi să fie transportat cât de curând și aședat la odihnă eternă în cripta mea familiară, carea după moartea mea va trebui să se zidească în Giula (Békés-Gyula) în cimiteriul greco-oriental român.

2. Toată averea mea mișcătoare și nemișcătoare, despre carea nu fac altă dispozițiune mai la vale, și carea se află la Lugos, Zsabar, Kékes și Giula, o destinez pentru o fundațiune greco-orientală română în Giula (Békés Gyula), carea se poarte numele: „Fundațiunea lui Teodor Papp“ și adevărat:

a) scopul „fundațiunii Teodor Papp“ este: ca din venitul curat anual a tuturor averilor mele să se împărtească stipendii anuale tinerilor greco-orientali români din Giula (Békés Gyula), cari sunt sêraci, lipsiți de mijloacele materiale și studiază la atare gimnasiu, academie ori universitate în Ungaria ori în străinătate;

b) aceasta fundațiune va prevedea cu stipendiu în prima linie pe neamurile mele până la strănepoți și strănepoate, cari sau născut dela trei surori ale mele și umblă la ori-ce școală, și numai suma, ce va rămănea după stipendiarea neamurilor mele se va întrebuița pentru tinerii români greco-orientali din Giula;

c) un stipendiu, fie pentru neamuri, fie pentru tinerii români greco-orientali din Giula, nu poate trece peste 400 fl. adevărat: patrusute floreni la an pentru o persoană;

d) neamurile mele, întocmai ca tinerii greco-orientali români din Giula, dacă sunt risipitori, ori nu fac propășire îndestulitoare în învățământ, sunt eschiși dela stipendii;

e) neamurile mele, rămase după trei surori ale mele, numai până la strănepoți și strănepoatele mele de soră pot avea prioritate înaintea tinerilor români greco-orientali din Giula, ear cei-ce urmează după strănepoți și strănepoatele mele după trei surori ale mele, numai ca străini se pot lua în considerare la împărțirea stipendiilor;

f) familia amicului meu Dr. Atanasiu Marian Marienescu jude la tabla regească din Budapesta și a avocatului din Lugos Ioane Nedelcu are d'a fi privită egală cu neamurile mele până la strănepoți și strănepoate. Va să dică: următorii din familia Marienescu și Nedelcu până la strănepoți și strănepoate, până când umblă la altă școală, sunt a se prevedea cu stipendii în prima linie întocmai ca următorii surorilor mele;

g) toți aceia, cari din fundațiunea mea creată prin acest testament vor primi stipendii, au să se numească de stipendistii lui Teodor Papp.

3. Manipularea întregii mele averi, împărțirea stipendiilor pe baza punctului 2, censurarea recurselor și a testimoniilor, precum și eschiderea dela stipendii, cu un cuvânt facerea tuturor dispozițiunilor necesare spre acel scop, ca fundațiunea mea se corespondă intențiunii mele, ca adevărat: neamurile mele până la strănepoți și strănepoatele ale surorilor mele se umble la școală, și ca tinerii români greco-orientali din Giula se aibă mijloace materiale de a putea studia la gimnasiu și la institute mai înalte de învățământ, — o încredințez Veneratului consistor greco-oriental român din Arad, pe care l rog cu deadinsul, ca se caute cu orice preț a susține și a întrebuița venitul curat al fundațiunii mele spre creșterea și luminarea tinerimei greco-orientale române din Giula (Békés-Gyula).

Doresc totodată, ca spre orientare și controlă, socoșile anuale ale fundațiunii mele, precum și numele stipendiilor să se facă cunoscut publicului român greco-oriental prin atare foaia română, socoșile însă spre censurare și întărire să se subscearnă în fie-care an la sinodul eparchial al diecesei Aradului, ori în cas de lipsă la consistoriul greco-oriental român al Metropoliei noastre din Sibiu. Rog deci pe Veneratul consistor greco-oriental român din Arad să binevoiască a elabora și un statut pentru manipularea fundațiunii mele, împărțirea și sumele stipendiilor anuale, mai departe pentru modalitatea cum să se censureze, să se publice socoșile fundațiunii mele.

4. Bunei mele soție Ofelia, dacă ea va rămănea în viață, până la moarte, las a i se plăti din toată averea mea suma de 30,000 fl. adevărat: treizeci de mii de floreni valuta austriacă ca deplină escontentare, prin ce firesce înceată și dreptul ei vidual basat pe legile patriei.

Dacă însă ea se va mărita și nu va mai purta numele meu, atunci ea în loc de treizeci de mii de floreni are să capete din toată averea mea numai 15,000 fl. adevărat cincisprezece mii de floreni. Ear dacă dînsa în ori ce privință s'ar arăta nedeamnă de numele meu, de nemulțămitoare, ori dacă n'endestulinduse cu dispozițiunile mele testamentale, în ori

ce direcțiune și sub ori ce titlu de drept ar atăca cu proces acest testament al meu; atunci socia mea Ofelia din toată averea mea numai suma de 10,000 fl. adevărat: zece mii de floreni are să o capete, adevărat: suma, ce eu pentru cazul morții mele i-am fost asigurat ei în contractul nostru de căsătorie.

Tot sociei mele Ofelia las toată averea mea mobilă, de ori-ce natură se fie, carea la moartea mea se va afla în casa mea. Îi conced totodată, ca până când ea va rămănea văduvă, locuința de astăzi din casa mea să o folosească fără nici o desdaunare, ori chiriă; căci dorința mea este, ca soția mea să nu sufere nici o lipsă, și să fie provădută cu toate cele de lipsă și după moartea mea.

5. Las bisericeii greco-orientale din Lugos suma de 1000 fl. adevărat: una mie de floreni, a cărei interese să se întrebuițeze pentru lipse școlare și bisericesti greco-orientale române.

6. Las sorei mele Catarina 5000 fl. adevărat: cinci mii de floreni. Ei i las și socia mea, și hamurile cele noauă, precum și mașina de trierat (Göppel), carea se află la Kékes.

7. Fiindcă mi-a murit două surori, las următorilor acestora la olaltă 10,000 fl. adevărat: zece mii de florini, va să dică: următorii după fie-care soră repausată capătă 5000 fl. și cinci mii de florini.

8. Las bisericeii greco-orientale române din Kékes 200 fl. adevărat: două sute de floreni pentru pomenirea și odihna sufletului meu, având a se ținea pentru procentele în tot anul un parastas la ziua sântului Teodor.

9. Las bisericeii și școlii greco-orientale române din Giula din veniturile averilor mele câte 80 fl. adevărat optzeci de floreni la an, având și acolo a se ținea parastas pentru mine în fie-care an la sântul Teodor, și din suma de optzeci floreni a se plăti speșele parastasului, dintre cari destinez fie-cărui preot, care va funcționa, câte cinci floreni, și numai restul se va putea întrebuița pentru acoperirea lipșelor bisericesti și școlare.

10. Las corului vocal român din Giula, dacă atare se va înființa, optzeci de floreni la fie care an până când va esista un atare cor vocal.

11. Las Teodorei Nedelcu, fetei avocatului Ioane Nedelcu, să i-se plătească când se va mărita, suma de 500 fl. adevărat: cinci sute de florini.

12. Las pruncilor avocatului Nicolae Prostean din Lugos, 500 fl. adevărat: cincisute de floreni odată pentru totdeuna, făcându-se din aceasta sumă împărțire egală între ei.

13. Las preotului greco-oriental român din Kékes suma de 100 fl. adevărat: una sută de florini.

14. Las 200 fl. adevărat: două sute de florini familiei învățătorului greco-oriental român din Giula cu numele Marcus, odată pentru totdeuna.

15. Las câte 50 fl. adevărat: cincideci de florini casinei române din Lugos, reuniunii române de cântări și musică din Lugos, spitalului din Lugos și copiilor sêraci greco-orientali români pentru vestminte, la olaltă deci 200 fl. adevărat: două sute de floreni.

16. Las 100 fl. și una sută de florini servitoriului meu Vasile, pentru că m'a servit cu credință, ear bucătăresei mele 80 fl. adevărat: optzeci de florini.

17. Cu vestmintele mele dispune socia mea Ofelia după plac, ea va da după plac unele din mobiliile și surorii mele Catarina.

18. De executor al testamentului meu l denumesc pe dl avocat Ioane Nedelcu din Lugos, care va îngriji, ca toate dispozițiunile testamentului meu să se îplinească cu acurateță, el va îngriji asemenea și plățirea datoriilor mele și va încasa și pretensiunile mele, ce le am în Lugos ori în alte locuri, însemn însă, că datorășilor mei iert toate procentele decădute până la moarte, având a se încasa dela dînsii numai capitalul.

19. Doresc, ca din venitul averilor mele înainte de toate să mi se facă o criptă familiară sub numele „Cripta familiei Teodor Papp“ în cimiterul greco-oriental român din Giula română unde — precum șisei mai sus — trupul meu va fi transportat din Lugos și aședat spre odihnă eternă. În urma.

20. Rog pe Veneratul consistor greco-oriental român din Arad, precum și pe executorul testamentului meu Ioane Nedelcu, să binevoiască a face astfel de dispozițiuni, ca la realizarea masei lăsământului meu, dintre realitățile mele, încât să se poate să se păstreze în natură pentru fundațiune, cele trei case ale mele din strada podului în Lugosul român, pentru că aceste case, având o situațiune foarte favorabilă pentru comerț, negreșit, că din an în an vor aduce venituri mai mari fundațiunii mele.

21. Pretensiunile mele din Boldur, Hodoș, Zsabar, Ollóság și Ohabaforgács să se încasseze asemenea fără procentele și le las Teodorei fetei lui Ioane Nedelcu avocat.

Despre ce s'a luat actul de față, i-s'a cetit dlui Teodor Papp înaintea martorilor în continuu prezenți și împreună, și după-ce dînsul a declarat, că întru toate conșună cu voința DSale, s'a subscris cu mâna proprie a DSale și a martorilor. Lugos, în anul una mie opt sute optzeci și șapte, Septembrie douăzeci și șase, după ameași la cinci și jumătate oare. Teodor Papp m. p. (adevărat Teodor Papp) Matheiu Ignea m. p. Constantin Udrea m. p. Stefan Oltean m. p. Michail Bésan m. p. not. reg. public (L. S.)

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Cluș, în 8 Octombrie 1887. st. n. Mult stimate Domnule Redactor! În numărul „Românului” din 2. Octombrie, a apărut o notiță, care luând scire despre cele publicate în numărul 94 al „Telegrafului Român” referitor la bineventura I. P. S. Domnului arhiepiscop și metropolit Miron Romanul din partea tinerilor universitari români din Cluș, trage la îndoială adevărul celor cuprinse în acea notiță a „Telegrafului Român”. Cu regret am luat la cunoștință, că se află cineva, care se poată trage la îndoială împlinirea unei datorințe fiesci a tinerimei române față de prea bunul ei Părinte sufletească. Deci în interesul adevărului ne simțim îndatorați înșiși a aduce la cunoștință, cumcă tinerii români dela aceasta Universitate creștând a și împlini o fiască datorință, prin o deputațiune esmisă din sinul ei, constatătoare din subscrișii, într'adevăr s'a prezentat înaintea Escelenței Sale, exprimându-și sentimentele de adencă reverință, ce le nutrește junimea față de Înaltul nostru Prelat, — cea ce vă rugăm, M. St. Domnule redactor, spre lămurirea celor dela „Românul,” a le da publicității.*)

Ioan Popescu, Enea Draia, Gavril Cosma
asc. de drepturi. asc. de drepturi. asc. de drepturi.
Victor Mihu,
asc. de medicină.

Varietăți.

*(Espresiunea unei înalte mulțămite.) Maiestatea Sa monarhul nostru a adresat cu dno I Oct. n. din Schönbrun inspectorului general de artilerie F. z. m. arhiducelui Wilhelm un prea înalt autograf, în care Maiestatea Sa dă espresiune recunoștinței Sale și mulțămesc pentru succesul manevrelor anului acestuia, cari succese sunt a să atribuie în partea cea mai mare neobositei activității a arhiducelui.

*(Vênătoarea principelui de coroană Rudolf.) Moscentorul de tron Rudolf, acompaniat de arhiducele Friedrich, de principele Leopold de Bavaria, de principele Alois Esterházi și de adjutanțul baron Orsini-Rosenberg în 6 a. l. c. n. sosi în Radnothfája. Spre întimpinarea chronomului eși înainte o mulțime mare și distinsă de public. Primirea oficială se făcu din partea comitelui suprem baron Zoltan Bánffy și din partea primariului și căpitanului cetății Szász-Régen. În Górgény-Szent-Imre locul de vênătoare, distinsa ceată a vênătoarelor sosi în aceea zi la 10 oare a. m. În două goane fură 4 urși omorâți, dintre cari unul fu pușcat de Alțeta Sa. — Timpul fiind frumos, se crede, că vênătoarea va avea succese mulțămitoare.

*(Personal.) Dl comite suprem contele Andrei Bethlen a sosit aici cu trenul de eri dimineața pentru a conduce adunarea generală a comitatului, ce se va ține Mercuri în 12 Octombrie n.

*(Contra diphteritei.) Dr. Delthil, medic frances recomândă ca mijloc practic contra diphteritei, următoarea procedură: Pune într'un vas egale cantități de terpenin și sulfuri fluid și aprinde această amestecătură. După ce 'ai aprins, vei vedea, că se desvoaltă un fum de o culoare rășinoasă, care întunecă casa, unde ai aprins amestecătura. Inspirând câteva minute bolnavul de diphterită fum de acela, și continuând a face aceasta de mai multe ori, în trei sau patru zile va fi deplin sănătos. Respirațiunea cea greoaie a bolnavului precum și înecarea, în curând vor fi delăturate. Fumul resp. gazul, desvoltat din amestecătura fluidelor, contribuie la desfacerea și delăturarea creșcătorei, ce s'a format, care va fi și aruncată afară.

*(Constituire.) În 20 a. c. st. v. membrii societății de lectură „Andrei Șaguna”, adunați în sala cea mare a Seminarului în o ședință presidiată de dl dir. sem. Ioan Hannia, s'au constituit pentru an. scol. 1887/8. Înainte de a purcede la alegeri, presidiul prin o cuvântare călduroasă, accentuând însemnătatea societății, ca una dintre operele fericitului metropolit Andrei Șaguna, recomândă membrilor deplin zel și stăruință întru îndeplinirea chemării lor, frățească și serioasă înțelegere în debaterile lor, în interesul înaintării și prosperării societății din care ei fac parte.

Constituirea s'a efeptuit în următorul mod: De președinte al societății s'a proclamat dl prof. sem. D. Comșa; de vice-președinte al societății și președinte al comitetului s'a ales I. Teculescu, cleric an. III; redactor al foaiei societății Solomon Făgărășan cleric an. III; notar al corespondențelor D. Câmpean

*) Din aceasta corespondență credem, că e evident că nu am amăgit publicul și e de prisos se alergăm noi după subscrieri. Ear la notița din urmă Ve răspundem cu conținutul: Ție aducându-ți de toate și pentru toate.

cleric an. III; notar al ședințelor D. Goia, cleric an. II; cassar I. Stroia cleric an. I; controlor David Chiujdea cleric an. III; bibliotecar Ieremia Iliescu cleric an. II; vicebibliotecar I. Enescu ped. an. I;

Membri în comitet: Gregoriu Nicoară cleric an. III; Alimpiu Oprea cleric an. III; N. Cărpinișan cleric an. II; G. Enescu cleric an. II; Il. Cristea cleric an. I; P. Nicolescu cleric an. I; I. Brenciu ped. an. III; Iuliu Pitic ped. an. II.

*(Încă un fapt îmbucurător.) Pe și ce merge vedem, că deși greutățile cu cari avem a ne lupta sunt mari, aci într'o parte a țării, aci într'alta se formează reuniuni culturale. Bravele femei din comitatul Huniădoara au format precum se scie o reuniune, ale cărei statute au fost proveđute cu clausula de aprobare din partea ministrului.

*(Regina Angliei Victoria.) În Anglia circulă șgomotul, cumcă regina, pentru ca se fie cu adevărat deamnă pentru titlul ce-l poartă, de „împărăteasa Indiei,” s'a apucat cu mare rêvnă de învățarea limbei indiane. Regina se ocupă atât de mult cu ștudiul acestei limbi, încât se pare, că acum la bătrânețe voește a-și repara, ce a negles pe timpul tineretei sale.

*(Convențiunea comercială între Franța și Italia.) Pertractările ținute în Paris în afacerea încheerii unei noue convențiuni comerciale între Franța și Italia au luat până în timpul present o față cu totul posomorită. Pretensiunile italiene se par cu totul inaccesibile guvernului frances. Se spearează însă din ambele părți, că până în cele din urmă și în deosebi până în 31 Decembre a. c., când convențiunea esistentă va expira, pertractările tot vor avea succesul dorit de ambele țeri.

*(D'ale instrucțiunii.) Ministrul de culte și instrucție din Austria Dr. Gautsch, de present se află în Bucovina cu scop de a se convinge personal de starea instrucțiunii din această țeară, și a-și face observările proprii.

*(Rectificare.) În numărul precedent în varietatea despre concursul pentru studierea lăptăriei și brânzării, neputându-se descifra esact suma concursului din manuscriptul primit, s'a scris greșit 100 fl. pentru că după cum ne-am informat ulterior amândouă concursurile sunt câte de 400 fl.

„Rumâniën.”

de

Rudolf Bergner.

Rudolf Bergner!

Oare este vr'un cărturariu român dincoaci și dincolo de Carpați, care se nu cunoască numele acestui bărbat de simpatică amintire pentru români? Este un român, cine se fi cetit minunatele lui descrieri asupra Transilvaniei, a Maramurșului și acum earăși asupra României, fără un sentiment de recunoștință și de stimă față cu acest amic al „adevărului și al dreptății”? Este un român, care aușind de aparițiunea opului seu recent, s'ar fi apucat de cetirea lui cu teama permanentă în spate, care ne însoțese și care se justifică aproape totdeuna, de câte-ori luăm o carte străină despre poporul și țeara noastră în mâni, — țic, cu teama permanentă de a descoperi noue și până acum necunoscute grozăvii despre neamul seu?

Un bărbat, care în scrutările sale științifice-etnografice și pune devisa: „adevăr și dreptate” (Op. cit. pg. V), și ne-a dovedit totdeuna, că-i scie urma cu consecuența unui adevărat savant german, — un bărbat, care nu se lasă orbit de scenării Potenskinice, ci intră în coliba sêracului, se întreține cu el, bea și mănâncă din vasul lui, — un bărbat, care un ia nici o informație de ban bun, până nu o confruntă cu cele ce însuși a observat cu ochiul seu ager, — ei, un astfel de bărbat nu poate scrie mirezenii proprii unui Henke, Patrick O'Brien, și par excellence scialografilor maghiari. Un astfel de bărbat când ne presintă o lucrare asupra poporului nostru, asupra țerilor noastre, o luăm cu satisfacție sufletească în mână, bucurându-ne de lauda meritată ce ne-o dă și înțeleptindu-ne de povețele binevoitoare și de înfruntările drepte ce ne face.

Și opul cel mai recent al dlui Rudolf Bergner ni-a întărit numai în sentimentele, în convingerile noastre isvorite din lucrările precedente ale D-lui.

Titlul complet al opului de care vom să vorbim acum este: „Rumâniën, eine Darstellung des Landes und der Leute. Von Rudolf Bergner. Breslau 1887. — I. U. Kern's Verlag”.

Formatul este 8° mare. Opul are 412 pagini, e proveđut cu o hartă a României și 26 ilustrațiuni frumoase. Tipariul mare și plăcut, esteriorul elegant.

Opul însuși este împărțit în două părți mari, Partea I poartă titlul: O călătorie prin țară, conținând impresiunile și observațiunile autorului; în partea II ne dă autorul: Un tablou știin-

tific asupra României, descriind țeara cu o vastă cunoștință de lucru din punct de vedere geografic și fisic, istoric, politic și cultural. Ca apendice ni se dă la urmă consemnarea literaturii cu deosebire străine — asupra României.

O împărțire mai norocoasă nici că se putè. Ea satisface pe fiesce-care cetitoriu, atât pe cel care caută o lectură ușoară de distracție numai, cât și pe omul, care voește să aibă date mai temeinice asupra țerii dela gura Dunării.

Opul se începe cu trecerea prin pasul Timișului, cu cercetarea Sinaiei, a Slănicului și apoi descrierea fugitivă a Bucureștilor, care se completează cu desevêșire numai după încheierea rutei din Moldova, Muntenia mică și de pe Dunăre, când se rentoarce autorul earăș la capitala țerii.

Descrierea ce ni se dă despre Bucuresci, este fără îndoială cea mai amănunțită și mai vie dintre toate câte le cunoascem în această materie.

Începând dela birjarii capitalei, pentru cari nu are destule cuvinte de laudă în paralelă cu colegii lor din Budapesta și Viena, dela pavagiul stradelor și viața de pe ele, dela bulgarul rahagiu, dela sacagii, miliție, popor, oteluri, condițiile de trai, până la viața mai înaltă intelectuală și socială, memorabilități, institute și alte sute și sute de amănunte, ni se dă un tablou viu, pe care ni se pare că-l vedem cum se mișcă, cum respiră viața din trăsurile sale.

A fost o greșală cardinală a tuturor celor ce au cercetat România și au dat schițe asupra ei, — de a lua drept punct de mănecare exclusiv numai occidentalul întru judecarea aședămintelor și obiceiurilor române.

Un stat, care abia de câteva decenii a apucat să respire mai liber după o asuprire atât de grozavă, apare prea negru, dacă nu se ține cont de trecutul și condițiile sale de desvoltare.

Ochii cei ageri și simțul de „adevăr și dreptate” al autorului au observat îndată această eroare și spre lauda d-lui fie țis, el s'a sciut ridica la un punct mai înalt de judecată. El a studiat istoricul țerii după isvoare autentice, și-a luat informațiuni asupra fiesce cărui moment din desvoltarea țerii și astfeliu părerile lui sunt de o natură cu totul diversă de cele ale înaintașilor sei.

(Va urma.)

Conspectul viriliștilor comitatului Sibiului pe anul 1888.

1. I. Habermann. 2. S. Rubinstein. 3. Miron Romanul. 4. I. Kessler. 5. Dr. D. Teutsch. 6. br. E. Salmen. 7. Dr. V. Bruckner. 8. br. L. Rosenfeld. 9. M. Sonenstein. 10. Al. Müller. 11. F. Jikeli. 12. A. T. Reisenberger. 13. S. Nürnberg. 14. Dr. O. Rusu. 15. G. Schenker. 16. F. Bauman. 17. S. Ferderber. 18. M. Herberth. 19. V. Hufnagel. 20. I. Unterer. 21. E. Larcher. 22. Dr. L. Simonis. 23. I. Michaelis. 24. G. Schuster. 25. C. Iauernig. 26. C. Hannenheim. 27. I. Spila. 28. A. Hochmeister. 29. M. Kabdebo. 30. P. Kabdebo. 31. Dr. C. Krasser. 32. C. Scheuter. 33. C. Müller sen. 34. V. Reisenberger. 35. A. Friedsmann. 36. Dr. I. Ninger. 37. S. Strasser. 38. L. Schuster. 39. F. Huttern. 40. M. Liebhardt. 41. S. Berger. 42. G. Rumler. 43. F. Reisenberger. 44. P. Cosma. 45. M. Ziegler. 46. I. Recuciu. 47. I. Drotleff. 48. I. Nussbacher. 49. N. Vidrighin. 50. S. Traugott Binder. 51. F. Rochus sen. 52. G. Mateiu. 53. Dr. S. Păcurar. 54. C. Heezberg. 55. F. Cziki sen. 56. P. Szöcs. 57. Prof. I. Schweinitz. 58. F. Binder. 59. V. Zimmermann. 60. A. Teutsch. 61. Dr. I. Werner. 62. Dr. I. Nemeș. 63. A. Kessler. 64. F. Zeibig. 65. Dr. F. Krasser. 66. F. Texter. 67. A. Rieger. 68. Dr. I. Bedeus. 69. F. Gundthardt. 70. E. Hantschel. 71. C. Bugarski. 72. T. Herbert. 73. D. Roman. 74. P. Neurirer. 75. F. Schneider. 76. C. Albrich. 77. I. Keil. 78. M. Grünfeld. 79. G. Billes. 80. S. Eder. 81. F. Ro-hus. jun. 82. Dr. C. Conrad. 83. C. Kreutzer. 84. I. Tangl. 85. A. Török. 86. L. Felter. 87. D. Moldovan. 88. D. Artner. 89. E. Trauschenfels. 90. G. Fleisher. 91. M. Göth. 92. N. Metz. 93. I. Gabora. 94. F. Tunyogi. 95. E. Gross. 96. C. Weisörtel. 97. I. Spreer. 98. I. Preda. 99. I. Wagner. 100. C. Baumann. 101. A. Reisenberger. 102. C. Iikeli. 103. I. Billes. 104. A. Reisenberger. 105. I. Drăgan. 106. F. Zing. 107. D. Melter. 108. A. Markoczi. 109. F. Speck. 110. D. Schön. 111. C. Hager. 112. C. Ferenczi. 113. E. Markovinovic. 114. V. Löw. 115. F. Fülöp. 116. I. Gottstein. 120. M. Fonn. 121. I. Wagner. 122. E. Noe. 123. P. Dunca. 124. I. Wegmuth. 125. I. Hannia. 126. A. Henrich. 127. C. Leonhardt. 128. P. Klein. 129. I. Onitz. 130. S. Wagner. 131. M. Schenker iun. 132. B. Stühler. 143. A. Bieltz. 134. A. Fonn. 135. C. Schmiedt. 136. I. Ikrich. 137. F. Henrich. 138. T. Muntean. 139. W. Grohmann. 140. C. Konnerth. 141. I. Roth. 142. F. Szalay. 143. I. Riemner. 144. I. Rosenblum. 145. C. Mauksch. 146. V. Krafft.

Membrii suplenți: 1. H. Kaestner. 2. F. Kraus. 3. F. Stenzel. 4. V. Nussbacher. 5. M. Breckner. 6. I. Schneider. 7. C. Markovatz. 8. F. Baumann. 9. H. Hiner. 10. F. Baumann. 11. F. Sturm. 12. A. Binder. 13. E. Borger. 14. F. Wagner. 15. D. Sadler. 16. Dr. F. Iikeli. 17. I. Iahn. 18. M. Fleșeriu. 19. F. Kochitzi. 20. C. Ott.

Din acest conspect se poate vede, că viriliști români sunt 15 și 1 membru suplent. Maesimalul contribuțiunei e 2324 fl. 34 cr., ear minimalul 205 fl. 92 cr.

Loterie.

Sâmbătă în 8 Octombrie 1887.

Buda: 85 39 26 20 60

Nr. 129. [1703] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos înscrise din protopresbiteratul Turdei, se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

1. Cristiș, cu salar anual de 120 fl. și quartir, cu care post este împreunat și oficial cantoral. La acest post ivindu-se concurent calificat, Venerabilul consistor archidiececan cu datul 2 Octobrie 1886 Nr. 5205 Scol. a pus în perspectivă și un ajutor posibil din fondurile archidiececane.

2. Ruha-Agris, cu salar anual de 150 fl. și quartir.

3. Soporul de câmpie, cu salar anual de 150 fl. și quartir în edificiul scoalei.

Doritorii de a ocupa vre-una din acestea stațiuni, au a substerne petițiunile lor instruite în sensul legilor din vigoare până la terminul prefript la subscrisul oficiu per Gyéres în Agârbiciu.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Turdei, în conțelegere cu comitetele parochiali respective.

Agârbiciu, 15 Septembrie, 1887, Petru Roșca, protopresbiter gr. or.

Nr. 4953. [1701] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului notarial comunal în Tâlmăcel.

Emolumentele,

1. Salariu 400 fl.

2. 4 stângini metrice lemne de foc.

3. Quartir natural.

4. Pentru lucrările private competențele legali.

Concurenții calificați se-și aștearnă cererile de concurs la subscrisul oficiu pretorial până la 24 Octobrie a. c.

Sibiu, 5 Octobrie, 1887.

Oficiul pretorial central.

[1698] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învățător la scoala capitală română gr. or. din Rășnov, protopopiatul Branului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt 250 fl. v. a. solvinđi în 4 rate, cu prospect de a se ameliora în viitor salariul.

Dela concurenți se cere, ca se fie versați și în cântările bisericesci și se țină strana în toate duminicile și sărbătorile de preste an.

Petițiunile instruite în sensul legilor din vigoare sunt a se așterne până la terminul susindicat Preaonoratului Oficiu protopresbiterat al tractului Bran în Zernești.

Din ședința comitetului parochial gr. or. ținută în Rășnov la 6 August, 1887. În conțelegere cu oficiul protopresbiterat al tractului Bran.

Dimitriu Nan, paroch și preș.

Nr. 632. [1702] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea definitivă a posturilor învățătoresci la scoalele populare din:

a) Toplița română, cu salar anual de 300 fl. v. a. solvibil în rate lunare decursive din lada comunală, quartir și lemnele trebuincioase de încăldiț, și.

b) Meșterhaza, cu salar anual de 300 fl. solvibil din repartițiune pe popor, quartir și lemne de încăldiț, — se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi au de a-și așterne petițiunile concursuali instruite conform legilor în vigoare, oficiului protopresbiterat subscris în Idicel posta ultimă Maros-Vécs.

Aleșii vor avea a ținē sub decursul s. liturgii cor cu scolarii în biserică.

Oficiul protopresbiterat gr. or. tractul Reghinului.

Galaction Șagău, protopresbiter.

Nr. 317. [1697] 3-3

Prolungire de concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Ioan Marcu din Rucăr protopresbiteratul Făgărașului, se escrie prin aceasta concurs nou, cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

Jumătate din toate venitele parochiei de clasa a III-a, cari computeate la olaltă dau suma de 200 fl. v. a.

Doritorii de a compete la acest post se-și aștearnă petițiunile instruite în sensul statutului organic și al regulamentului pentru parochii din 1878 la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul sus indicat.

Făgăraș, 30 August, 1887.

Oficiul protopresbiterat al Făgărașului în conțelegere cu comitetul parochial concerninte.

Iuliu Dan, adm. prot.

752 număr 1887. [1706] 1-3

Arlejtési hirdetés.

A vezetésem alatt álló kir. javítóintézet épületeinek kibővítését az igazságügyi magyar kir. miniszter úr Ó nagyméltósága f. hó 3-adikáról 30,635 sz. alatt kelt magas rendeletével 15,161 frt és 7 krnyi összeg erejéig engedélyezvén, ezen építési munkálatok foganatosítása a f. évi október hó 31-én délelőtti 10 órákor irodámban tartandó nyilvános árlejtés útján a legjutányosabb ajánlattevőnek ki fog adatni.

Főlhivom tehát mindazokat, kik árlejtési óhajtanak, hogy szabályszerűen bélyegzett írásbeli zárt ajánlataikat a fent kitett időhatárig nyújtsák be, mert a később érkezett ajánlatok tekintetben nem vétetnek. Az

ajánlattevő ajánlatához a fent kitüntetett összeg 10% -át tartozik készpénzben, avagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénzül mellékelni. Az ajánlatban az ajánlati összeg számjegyekkel és betűkkel irandó ki; s az kiteendő, hogy árlejtő az árlejtés feltételeit ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti. Az árlejtési feltételek, ugyszintén az építésre vonatkozó műszaki iratok a hivatalos órákban irodámban tekinthetők meg.

A kir. javítóintézet igazgatószékétől. Kolozsvárott, 1887 október hó 10-én.

Latzkovszky Lajos s. k., igazgató.

Picăturile de stomach Mariazeller,

care lucrează de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Neasemenat mai bun, ca ori cari atele, pentru lipsa de apetit, și slăbiciunea stomacului, respirație, vânturi, rugălii acre, colică, catar de stomach, acereală, formarea de peatră, producerea de prea multă flegmă, galbinare, greață și vărsături, (vomări), durere de cap (în cazul când provine dela stomach), convulsii de stomach, constipațiune sau incuere, încălcarea stomacului cu mâncări și beuturi, limbiici, splină, ficat, și hemoroidi. Prețul unei sticle dimpreună cu manuducerea la întrebunțarea lor 35 cr., o sticlă duplă 60 cr.

Schutzmarke. Espositul-Central prin farmacistul Carl Brady, Kremsier (Moravia).

Picăturile de stomach Mariazeller nu sunt un arcan. Părțile constitutive sunt arătate la fie care sticlă pe explicarea la întrebunțarea lor. Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile.

Avis! Picăturile veritabile de stomach Mariazeller, se falsifică și imitează în multe părți. Ca semn al veritabilității, are se în totdeauna, embalgia cu care se înveștește sticla, și care e roșie și în partea de deasupra provădută cu marca fabriciei, având pe lângă aceasta de a se mai observa, ca explicarea la întrebunțarea lor, care se află la fie care sticlă se fie imprimată în tipografia lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile se pot căpăta: Sibiu, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch. — Orăștie, farmacia George Deak, farmacia Ios. Grafius, farmacia N. Vlad. — Avrig, farmacia Kiserli. — Satuung, farmacia Gustav Iekelius. — Alba-Iulia, farmacia Iul. Fröhlich. — Mediaș, farmacia Schuster. — Sas-Sebeș, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács. — Petroșeni, farmacia G. Gerbert. — Merceurea, farmacia Chr. Fr. Schimert. [1707] 1-52

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1887.

Table with multiple columns showing train schedules between Budapest, Predeal, Arad, Timișoara, Sibiu, and other stations. Includes columns for train numbers, departure times, and arrival times.

Nota: Numerele cele grase înseamnă oarele de noapte.